

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

יום חמישי כ"ח בסיוון תשע"ט

01 ביולי 2019

אל : מנהלי בתי הספר, רכזי החינוך הגופני, המורים לחינוך גופני

מאת : גיא דגן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני

שלום רב,

הנדון : חוזר מפמ"ר חינוך גופני תש"פ-1

תוכן עניינים

1.	רציול מקצוע החינוך הגופני	3
2.	הנחיות כלליות	4
3.	חשיבות החינוך הגופני בעידן הטכנולוגי	4
4.	עיקרון הבחירה בחינוך הגופני	4
5.	הגברת הפעילות הגופנית של התלמידים בזמנם הפנוי	5
6.	פכ"ל – פעילות כושר גופני לחיים	7
7.	תיק תכניות לימודים – בחינוך גופני	8
8.	חוזרי מנכ"ל חשובים שעודכנו בשנת הלימודים תשע"ט	8
א.	החינוך הגופני במוסדות החינוך – היערכות להוראתו והנחיות כלליות :	8
ב.	הבטחת שלום התלמידים ובטיחותם בשיעורי החינוך הגופני במערכת החינוך :	9
ג.	כללי ההתנהגות החינוכית, החברתית והספורטיבית לבתי על יסודיים הנוטלים חלק בתחרויות ספורט	9
-	"האמנה החינוכית" :	9
ד.	שחרור תלמידים מלימודים ליצוג לאומי בספורט :	9
ה.	התנהלות מוסדות החינוך ביחס לתלמידים המוכרים כספורטאים מייצגים -	9
9.	פיתוח מקצועי למורים (השתלמויות ארציות, השתלמויות מחוזיות)	9
10.	מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני 5 יחידות לימוד ובנוסף	11
12.	איסור כניסת איגודי ספורט לבתי הספר	12
13.	חינוך וספורט ימי	12
14.	התמחות בהוראת החינוך הגופני	14
15.	זרקור על שנת הלימודים תשע"ט :	15
18.	ליגת הישיבות התיכוניות ובתי הספר העל יסודיים בחמ"ד- כדורסל תלמידים תשע"ט	18
19.	ליגת האולפנות בחמ"ד -	19
19.	טקס הענקת הפרס הארצי בחינוך הגופני לשנה"ל תשע"ח	19
21.	ספורט בתי הספר ברמה העולמית	21
22.	"בקיוון הנכון" – הכנס המקוון של המזכירות הפדגוגית	22

העתקים :

ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית

גב' דליה פניג, סגנית יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי

מנהלי המחוזות

מר עפר שמעוני, מנהל המחלקה לפיקוח על החינוך הגופני

המפקחים על החינוך הגופני

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

שלום רב,

מטרת העל של הפיקוח על החינוך הגופני היא לעצב, לפתח ולטפח אצל התלמיד דפוסי פעילות והתנהגות גופנית וספורטיבית, במסגרת עבודת צוות, בגבול הפוטנציאל האישי שלו, לשם הבטחת איכות חיו, בריאות ואישיותו.

החינוך הגופני הינו מקצוע המחנך לפעילות גופנית כחלק מאורח חיים פעיל ובריא וניצול נכון של שעות הפנאי. כל זאת לשם הקניית ערכים כגון סובלנות, הגינות, שיתוף פעולה, עזרה הדדית וכבוד לזולת. מטרתנו היא לשנות דפוסי התנהגות ואורח חיים היושבני של תלמידנו.

פעילות גופנית יום יומית ותזונה נכונה, הינם ערובה לבריאות הגוף והנפש. ילד פעיל גופנית יהיה בריא יותר בגופו ובנפשו ויסגל אורח חיים בריא וערכי גם כמבוגר.

החינוך הגופני הוא חלק מ"ליבת" מערכת החינוך ומהווה חלק אינטגרלי מתרבותה של מדינת ישראל.

המורים לחינוך גופני הינם מחנכים העוסקים במלאכת החינוך במסגרת שיעורי החינוך הגופני, אירועי הספורט, ההפסקות הפעילות והיוזמות השונות הנערכות בביה"ס ומחוצה לו.

מצורף בזאת קישור אל [אגרת המנכ"ל](#) שנשלחה לכלל המורים לחינוך גופני במהלך חודש פברואר 2019, בה הוא מביע הערכתו הרבה לעבודת המורים לחינוך גופני בבתי הספר ולחשיבות עבודה זו לקידום בריאות התלמידים וחינוכם כמו לחשיבות מקצוע החינוך הגופני במערכת החינוך.

איחולי הצלחה לכולנו במשימתנו החשובה, לחינוך הדור הצעיר להיות אזרחים פעילים, ערכיים ובריאים יותר.

בברכה,

גיא דגן

המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

1. רציונל מקצוע החינוך הגופני

הצורך בתנועה אצל ילדים בגיל הרך הוא בסיסי וטבעי כמו גם הצורך במנוחה ובאוכל. התנועה מאפשרת להם גדילה והתפתחות. התפקיד המרכזי של החינוך הגופני בגיל הרך, הוא לעודד את הילדים להתנסות בתנועה מגוונת. תוך כדי תנועה לומדים הילדים על עצמם ועל סביבתם. בגיל הרך מתרחשים תהליכי התפתחות ובניית תשתית לתנועה, מעוצבים הרגלי תנועה ופעילות, ניטעים יסודות לשלומות ולבריאות, מתבססת ההערכה העצמית, הולכת ונבנית חשיבה רציונלית על בסיס החשיבה האינטואיטיבית ומתפתח מגוון תפקודים חברתיים. תהליכים אלה אינם מתרחשים כל אחד בתחומו הסגור אלא משפיעים זה על זה. לכן, בפעילויות המוצעות בתכנית הלימודים משולבים תהליכים קוגניטיביים, חברתיים ורגשיים.

תכנית לימודים לכיתות א' – ב' מאורגנת סביב שלושה נושאים. הנושא: "חינוך לתנועה" מדגיש את התנועה המגוונת ואת הבחירה האישית. הנושא "חינוך לשלומות" מציב את היסודות – ידע ופיתוח מודעות לקשר בין פעילות גופנית לבין שמירה על הבריאות. הנושא: "שילוב תנועה בסביבה הפיסית והחברתית" מציע תרומה להתפתחות הגופנית והמוטורית כחלק מתנועה חופשית, מהווי הילדים, ומההלך השוטף של חיי היום-יום. תכנית הלימודים הזו היא תשתית להשגת המטרות של תכנית הלימודים מכיתה ג' ואילך בכל התחומים: הגופני, החברתי, הרגשי ובתחומי הידע וההבנה.

תכנית הלימודים בחינוך גופני לכיתות ג' – י"ב באה לענות על צרכי החברה בתחום החברתי, התרבותי, הכלכלי והטכנולוגי, בהנחה שהחינוך הגופני והספורט הם חלק אינטגרלי מתרבותה של החברה. הפעילות הגופני היומיומית, מחד גיסא, והספורט המקצועני-הישגי, מאידך גיסא, הם מוקדי עניין של רבים. תכנית הלימודים בחינוך הגופני מכוונת אפוא לסייע ללומדים הצעירים להתאים עצמם לדרישות החברה ולאתגרים החדשים שהיא מציבה בפניהם. תכנית הלימודים בחינוך הגופני בבתי הספר מפקידה בידי המורה את ניתוב ההתנסות הגופנית בהתאם למטרות שיצוינו להלן, ומעמידה אותו כמקור הכוונה והשראה לחשיבה ולפעילות הגופנית. כל זאת להשגת יעדי התנועה, הפעילות הגופנית והבריאות. עיקרון מרכזי בתכנית הוא חינוך לקראת בחירה. מתן אפשרויות בחירה בחינוך הגופני עשוי לתת מענה לצרכים של לומדים בגילאים שונים, וזאת תוך העברת האחריות מהמורה לתלמידים. הבחירה האישית, במיוחד בגיל ההתבגרות שבו התלמידים מקבלים אחריות על התהליך ועל תוצר למידתם, מגבירה את ההניעה של התלמידים ליטול חלק בפעילות גופנית ולהגדיל את מעורבותם במקצועות הספורט והתנועה. תכנית הלימודים מדגישה את מודעותו ומחויבותו של המורה לחינוך התלמידים להפנמת ערך הפעילות הגופנית כחלק בלתי נפרד מאורח חיים בריא. התכנית מדגישה את בחירתה והתאמתה של הפעילות הגופני לכל תלמיד ותלמידה כדי להגיע לביצוע מיטבי אישי לפי יכולתם ולפי צרכיהם.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

החינוך הגופני משלב נושאים עיוניים שמטרתם פיתוח הידע וההבנה של גוף האדם, עקרונות התנועה ומקומה של הפעילות הגופנית בקידום הבריאות. התכנית מכוונת לכלל התלמידים בכל המגזרים והיא מגדירה כללים והנחיות לשילוב תלמידים בעלי צרכים מיוחדים במערכת החינוך הרגילה כדי להקל את שילובם בחברה.

2. הנחיות כלליות

הוראת החינוך הגופני בבתי הספר תושתת על תכנון הוראה הכולל את כל השיעורים והאירועים במהלך שנת הלימודים. תכנון זה יתבסס על תכניות הלימודים בחינוך הגופני. בכל בית ספר ימונה אחראי או מרכז מקצועי שירכז את התכנון המוסדי שיכלול מטרות, יעדים והישגים מצופים בחינוך הגופני וכן יגדיר את דרכי המדידה וההערכה של מידת השגתם. תכנית ההוראה של בית הספר תימצא בידי מנהל בית הספר. לקראת פתיחתה של כל שנת לימודים יגישו המורים לחינוך גופני למנהל תכנון הוראה המותאם לאוכלוסיית בית-הספר ולתנאיו. התכנון יכלול מטרות ותכנים לשנת הלימודים כולה ותכנון תקופתי לכל כיתה. אירועי החינוך הגופני ייערכו לפי "תקנון אירועי החינוך הגופני" המעודכן המפורסם באתר המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני בכתובת www.education.gov.il/pe. מורים המעוניינים במידע בנוגע לאירועים יפנו אל המפקח/ת על החינוך הגופני במחוז.

3. חשיבות החינוך הגופני בעידן הטכנולוגי

מזה שנים רבות אנו עדים לתופעה בה ככול שגוברים הפיתוחים הטכנולוגיים כך פוחתת תנועת האדם, המסגל לעצמו אורח חיים יושבני שתוצאותיו הן מחלות כמו: יתר לחץ דם, טרשת עורקים, אוטם שריר הלב, השמנה, סוכרת ועוד. החידושים הטכנולוגיים מפחיתים גם את האינטראקציה הבינאישית של בני האדם העלולים לפגוע בחוסנו הנפשי של התלמיד. החינוך הגופני הינו המקצוע במערכת החינוך בו התלמידים מפעילים את גופם ומתקיימת בו אינטראקציה חברתית עצימה. כלומר, החינוך הגופני הינו התרופה הטבעית לחוליי הפיתוחים הטכנולוגיים הבלתי נגמרים. תפקיד המורים לחינוך גופני לתרום את חלקם לשינוי התרבותי המתבקש. הפיקוח על החינוך הגופני הציב לעצמו מטרה לעשות שימוש בפיתוחים הטכנולוגיים להגברת הפעילות הגופנית של התלמידים. בבחינת " יצא מתוק מעז ". לשם כך, פותחה השתלמות ארצית לכלל מורי החינוך הגופני (ראו להלן סעיף י).

4. עיקרון הבחירה בחינוך הגופני

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

עיקרון הבחירה בחינוך הגופני מעוגן בתכנית הלימודים בחינוך גופני (תשס"ו). התכנית כוללת נושאי חובה ונושאי בחירה. תכנית הבחירה מהווה 75% מתכנית הלימודים ובה נושאי חובה ונושאי חובת בחירה. בבחירה יתחשב המורה בתנאים הסביבתיים, במדיניות המוסד ובנטיית התלמידים.

מבחר הפעילויות כולל פעילויות "לכל החיים" ופעילויות ספורט "מסורתיות".

כיתות ג' – ו': התלמידים יחזרו על חלק מהמיומנויות שנרכשו וישכללו אותן, וכן ירכשו מיומנויות יסוד נוספות בענפי הספורט, החינוך הגופני והנופש, שיותאמו לרמתם.

כיתות ז' – ט': המשך התהליך הלימודי ומיקודו בענפים ובמיומנויות המצריכים יתר בגרות פיזית ומנטלית. **בסוף התקופה יהיה התלמיד מסוגל לבחור** מספר כיוונים מצומצם מתוך כלל האפשרויות שהוצגו לפניו בשנות הלימודים הקודמות.

כיתות י' – י"ב: **התלמיד יבחר** פעילות גופנית אחת מכל "משפחת מקצועות": פעילויות "לכל החיים" ופעילויות "מסורתיות".

על מנת לאפשר לתלמידים ולתלמידות לימודי בחירה בחינוך הגופני, השאיפה היא לקיים את שיעורי החינוך הגופני מסגרת של שיעורי רוחב בהם כלל צוות החינוך הגופני ילמד במקביל שיעורים בתחום התמחותם (פעילויות "לכל החיים" ופעילויות "מסורתיות"), כאשר התלמידים והתלמידות יבחרו את הנושא הקרוב אל ליבם. הערכות כזו דורשת היענות והבנה מצד הנהלת בית הספר, אשר תבוא לידי ביטוי בשינויי מערכת מתאימים.

בחטיבה העליונה, נושא הכושר הגופני לחיים יודגש ויהיה מרכזי הן מעשית והן עיונית.

5. הגברת הפעילות הגופנית של התלמידים בזמנם הפנוי

תכנית פעולה להגברת הפעילות הגופנית בקרב תלמידי בית הספר

בעשור האחרון אנו עדים למחקרים ולפרסומים המצביעים באופן שיטתי על תרבות פנאי פסיבית, ירידה בזמן המוקדש לפעילות גופנית לצד עליה במשקל בקרב ילדים ומתבגרים. לנוכח הנתונים הללו, הציב משרד החינוך את הגברת הפעילות הגופנית והחינוך לתזונה נבונה בקרב תלמידי ישראל כמשימה לאומית **סרטון בעקבות 90 הדקות האבודות**.

מטרת העל בחינוך הגופני מכוונת את התלמידים לשינוי דפוסי התנהגות ומעודדת לאורח חיים פעיל ובריא. **אנו רואים במורה לחינוך גופני דמות מקצועית ודומיננטית, אשר בכוחו להוביל מהלך שמטרתו הגברת הפעילות הגופנית בשגרת ביה"ס ומחוצה לו.**

במטרה להוביל מהלך זה תוך יצירת מוטיבציה ורצון לשינוי בקרב התלמידים, מוטלת עלינו האחריות ליישם את הפעולות הבאות:

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

- לפתח את המודעות לחשיבות ביצוע פעילות גופנית ואכילת תזונה בריאה ונבונה, כמרכיבים מרכזיים לאיכות חיים.
- לספק סביבה פיזית בית ספרית התומכת באורח חיים פעיל בשיעורים ובהפסקות.
- להרחיב את מעגל השותפים למטרה של הגברת הפעילות הגופנית: צוות מורים, הנהגות תלמידים, הורים, תכניות תל"ן ועוד.
- להוביל ולקדם יוזמות חדשות, מקוריות ויצירתיות המעודדות והמגבירות את העיסוק בפעילות גופנית בשגרת היום - בבית הספר ובשעות הפנאי – **מצגת יזמות להגברת הפעילות הגופנית.**
- לפתח עמדות חיוביות של כלל הצוות החינוכי, של התלמידים ושל הוריהם כלפי פעילות גופנית.

להלן הנחיות והצעות ליישום תכנית פעולה להגברת פעילות גופנית:

- המורים לחינוך גופני, בשיתוף ההנהלה וצוות ביה"ס, יפתחו תכנית לתוספת של 90 דקות לפחות בשבוע פעילות גופנית (מעבר ל 2 ש"ש חינוך גופני).
- המורים לחינוך גופני יתכננו את השיעורים בשאיפה למקסם את זמן הפעילות הגופנית לתלמיד בכל שיעור. השאיפה להגיע ל 30 דקות פעילות גופנית לתלמיד בשיעור.
- המורים לחינוך גופני יעודדו ויכוונו את התלמידים לעיסוק בפעילות גופנית בשעות אחה"צ ע"י מתן תמריצים כדוגמת תוספת של 10% בציון השנתי.
- המורים ישלבו כלים טכנולוגיים בתכנית ההוראה ליצירת עניין, הנאה והנעה ללמידה משמעותית.

במטרה לסייע בבניית התכנית, רצ"ב תכניות וחומרי הסברה מגוונים לפעילויות. לקבלת רעיונות וחומרים נוספים ניתן להיכנס גם לאתרי הפיקוח על החינוך הגופני במחוזות.

"הולכים על זה" - תכנית המהווה מדריך מעשי לשילוב 90 דקות נוספות של פעילות גופנית בשבוע לתלמידים בבית הספר. התכנית כוללת רציונל, רקע מדעי, קטגוריות לשילוב פעילות גופנית במהלך יום לימודים **ומצגת עם דוגמאות ממחישות.**

מצגת להטמעת הולכים על זה - מצגת הכוללת שלבים להטמעת התכנית

מצגת להטמעת הולכים על זה בשפה הערבית

שידורים מקוונים להעשרת הידע בחינוך הגופני, להגברת הפעילות הגופנית ולשמירה על אורח חיים פעיל ובריא:

- * **טוב מכל הלב** - פיתוח הידע לעידוד פעילות גופנית ובריאות הלב – משרד למורים
- * **טוב על הלב** - חשיבות הפעילות הגופנית, עידוד לפעילות גופנית ושמירה על אורח חיים בריא, לתלמידי ה' - ח'

אנא הירתמותם ליישום המשימה הלאומית ולהובלת מהלכים לקידום אורח חיים פעיל ובריא.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

6. פכ"ל – פעילות כושר גופני לחיים

- א. כללי
- מחקרים רבים מעידים על כך שאורח החיים של בני הנוער בישראל הינו יושבני וכולל זמן רב מול המסכים, תוך צריכת מזון מהיר ולא בריא, ובנוסף ממעטים בפעילות גופנית בשעות הפנאי.
- אורח חיים זה פוגע בבריאות בני הנוער וגורם להשמנה, למחלות ולהתנהגויות בסיכון. השילוב של פעילות גופנית המותאמת לכל הרמות ושיפור הכושר הגופני והיכולות, לצד הקניית ידע ומודעות הם השילוב המנצח.
- האחריות הכוללת להפעלת התכנית מוטלת על הפיקוח על החינוך הגופני במשרד החינוך באמצעות התאחדות הספורט לבתי הספר בשיתוף עם הרשויות המקומיות/בעלויות.
- ב. אוכלוסיית היעד:
 תלמידי בתי הספר התיכוניים בכיתות י', י"א וי"ב.
- ג. מטרות:
1. שיפור הרגלי הפעילות הגופנית והבריאות בקרב בני הנוער.
 2. שיפור הכושר הגופני והטמעת תרבות הפעילות הגופנית כחלק מרכזי באורח החיים בקרב הנוער בישראל תוך העמקת חלקה של מערכת החינוך וכהכנה לקראת שירות צבאי ואזרחי משמעותי.
- ד. כ"א לתוכנית:
1. מורים לחינוך גופני.
 2. מתמחים בהוראה בחינוך הגופני.
 3. מדריכים ומאמנים במקצועות הספורט השונים על פי חוק הספורט ואשר יעברו הכשרה – ייעודית לתכנית.
 4. חיילים ספורטאים מצטיינים שישוּבצו בבתי ספר בפריסה ארצית החייל הספורטאי – יהיה עוזר מורה/מדריך/מאמן בבית הספר.
- ה. קיימות שתי אפשרויות ארגוניות להפעלה:
1. הקמת מועדון בית ספרי "פכ"ל" להפעלת חוגי כושר גופני לבנים ולבנות. שתי יחידות אימון בימים נפרדים לכל קבוצה. קבוצה תמנה עד 25 תלמידים/ות. הפעילות תכלול עבודה על כלל מרכיבי הכושר הגופני (בדגש על סבולת, ריצת ניווט, כוח וגמישות). הפעילות תתבצע ב-2 רמות אימון.
 2. הוספת שעה שבועית במערכת הלימודים + תכנית אימונים ל-2 אימונים שבועיים עצמאים. הפעילות תכלול עבודה על כלל מרכיבי הכושר הגופני (בדגש על סבולת, ריצת

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

ניווט, כוח וגמישות). הפעילות תבוצע ב-2 רמות אימון. לכל רמת אימון תותאם תכנית אימונים. מינימום 4 כיתות בבית ספר.

7. תיק תכניות לימודים – בחינוך גופני

תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידה. התיק מציג את כלל תכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות גיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים.

תיק תכניות לימודים כולל את:

- א. הידע הנדרש על פי תכנית הלימודים.
- ב. המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).
- ג. הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים.

בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית. התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-21.

[קישור לתיק תכניות לימודים](#)

8. חוזרי מנכ"ל חשובים שעודכנו בשנת הלימודים תשע"ט

לאחר עבודה מאומצת של מספר חודשים אנו גאים להגיש לכם את חוזרי המנכ"ל החדשים/מחודשים בחינוך הגופני, לשימוש המורים לחינוך גופני (שימו לב, כל כותרת כאן בכחול מהווה קישור לחוזר עצמו):

א. החינוך הגופני במוסדות החינוך – היערכות להוראתו והנחיות כלליות:

הוראה זו מבטלת חוזרים ישנים רבים.

נוספו הנושאים הבאים:

סעיף 3.5 ז' – כתות ספורט בחטיבות הביניים

סעיף 3.5 ח' – השכלה כללית בחינוך הגופני

סעיף 3.5 ט' – בחירה בחינוך הגופני כמקצוע מוגבר לבגרות (5 יח"ל)

סעיף 3.6 – הפרדה בין בנים לבנות בשיעורי החינוך הגופני בכיתות ז' – י"ב

סעיף 7 – מועדוני הספורט הבית ספרים

סעיף 9 – מאמני/מדריכי נבחרות בתי ספר

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

סעיף 9.2 – חוק הספורט אינו חל על מורה לחינוך גופני המדריך ומאמן את תלמידיו במסגרת תחרויות הספורט של בתי הספר

ב. הבטחת שלום התלמידים ובטיחותם בשיעורי החינוך הגופני במערכת החינוך:

לחזור זה נוספו הנושאים הבאים שהיו בעבר בחוזרים אחרים שבוטלו
 סעיף 2.3 – החובה החלה על מורי החינוך הגופני לעבור ריענון עזרה ראשונה
 סעיף 3.2.4 – קורס ריענון עזרה ראשונה
 סעיף 14 – גלגליות
 סעיף 18 – מרחקי הריצה המאושרים לתלמידים במרוצים עירוניים, מחוזיים וארציים

ג. כללי ההתנהגות החינוכית, החברתית והספורטיבית לבתי על יסודיים הנוטלים חלק בתחרויות ספורט - "האמנה החינוכית":

לחזור זה נוספו הנושאים הבאים שהיו בעבר בחוזרים אחרים שבוטלו
 סעיף 1 – כללי – הנחיית מוסדות חינוך להשתמש בשם הרשמי של בית הספר בתחרויות ובאירועים כפי שמופיע ברשומות משרד החינוך
 סעיף 8 – הכשרת תלמידים כשופטים צעירים בתחרויות ספורט של בתי הספר.

ד. שחרור תלמידים מלימודים לייצוג לאומי בספורט:

נוסף פירוט התהליך לקבלת אישור להיעדרות מלימודים עבור תלמיד המבקש לייצג את ישראל באליפויות עולם.

ה. התנהלות מוסדות החינוך ביחס לתלמידים המוכרים כספורטאים מייצגים -

הוראת קבע מס' 0146 פורסמה ביום ג' בתשרי תשע"ט, 12 בספטמבר 2018 ההוראה תקפה מתאריך: 12.9.2018

9. פיתוח מקצועי למורים (השתלמויות ארציות, השתלמויות מחוזיות)

הפיתוח המקצועי עבור המורים לחינוך גופני אינו רק אמצעי לעליה בדרגות השכר. הפיתוח המקצועי מהווה אמצעי להעמקה והתמחות בתחומים הרבים של החינוך הגופני, על מנת לאפשר מתן מענה הולם לתלמידים במהלך שיעורי החינוך הגופני.
 מורה שסיים זה עתה את המכללה לחינוך גופני וגם המורה הוותיק יותר, זקוקים להמשך התפתחות מקצועית בכל מהלך חייהם המקצועיים. היציאה ללימודים מסייעת גם "למילוי מצברים" וגם להתאווורות מעבודת ההוראה, השוחקת לעיתים.
 אי לכך, מתבקשים המורים לחינוך גופני להירשם, במרכזי הפסג"ה, להשתלמויות המחוזיות בחינוך גופני המאורגנות על ידי המפקחים על החינוך הגופני.
 ראו בטבלה המצורפת קישור להשתלמויות ארציות המיועדות לכלל המורים לחינוך גופני;

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

השתלמויות בחינוך גופני תש"פ
השתלמויות מקוונות בתקצוב המזכירות הפדגוגית

שם הקורס	שעות	מנחה	מיועד	הערות
רכזי מקצוע בחינוך גופני "איחוד מול ייחוד"	30	אפרת עומר וצפרירה זאב	מורים לחינוך גופני	קישור להרשמה
למידה מבוססת פרויקטים P.B.L "איחוד מול ייחוד"	60	נתאלי זורבסקי	מורי מגמות	קישור להרשמה
פדגוגיה בעידן החדש א' (1) "איחוד מול ייחוד"	30	דרי' מיכל זלצמן	מורים לחינוך גופני יסודי	משולב כלים טכנולוגיים קישור להרשמה
פדגוגיה בעידן החדש א' (2) "איחוד מול ייחוד"	30	דרי' מיכל זלצמן	מורי מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני	משולב כלים טכנולוגיים קישור להרשמה
פדגוגיה בעידן החדש ב' "איחוד מול ייחוד"	30	דרי' מיכל זלצמן	מורי מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני	תנאי קבלה סיום קורס א' קישור להרשמה
מיקרו קרדיטציה הפרעת הקשב – איך נקשיב לה? שילוב תלמידים עם הפרעת קשב בשיעור חינוך גופני	10	מירי יגל	מורים לחינוך גופני	קישור להרשמה

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

שם הקורס	שעות	מנחה	מיועד	הערות
מיקרו קרדיטציה אני מאמין, אני מתמיד ולכן אני יכול פעילות גופנית מותאמת לכלל התלמידים	10	מירי יגל	מורים לחינוך גופני	קישור להרשמה
מיקרו קרדיטציה לנטרל את המגדר בשיעור לחינוך גופני	10	אפרת עומר	מורים לחינוך גופני	קישור להרשמה
מיקרו קרדיטציה איך לגרום לבנים ולבנות לשתף פעולה ללא הטיה מגדרית?	10	אפרת עומר	מורים לחינוך גופני	קישור להרשמה
מיקרו קרדיטציה עידוד מוטיבציה לפעילות גופנית בעזרת הטכנולוגיה	10	דרי' מיכל זלצמן	מורים לחינוך גופני	קישור להרשמה

10. מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני 5 יחידות לימוד ובנוסף

א. תכנית הלימודים ברפורמת הלמידה המשמעותית - **בתכנית זו חלו שינויים בפרק תולדות**

החינוך הגופני: קישור לשינויים.

ב. **חלוקת שעות ההוראה** במקצוע המוגבר בחינוך גופני במהלך שלוש שנים.

ג. קידום **החשיבה מסדר גבוה**, כחלק מפיתוח ה"חממה הפדגוגית".

ד. **הערכה חלופית בכיתה י"ב** - עבודות חקר ופרויקטים PBL.

ה. **שאלון מותאם במקצוע מוגבר בחינוך הגופני** - יש להקפיד לבחון את התלמידים במהלך

כל השנה ולא רק בבחינת סיום / בגרות, לפי ההתאמות אשר קיבלו אישור ממשרד

החינוך.

C:\Users\osnat\Desktop\mafmar_2020.docx

המען למכתבים: רחוב השלשה מס' 2 בניין מושקוביץ ת"א, מיקוד 61092
 טלפון: 03-6896136 ; פקס: 03-6896135/759

אתר האינטרנט: www.education.gov.il/pe E-mail: ofersh@education.gov.il

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

- ו. הכשרת מורים ללמד בקורסי המדריכים את התכנים העיוניים.
 המורים ידרשו לקורס בן 30 שעות שיתקיים במכללה האקדמית בווינגייט.
 ז. מועד אחרון להגשת בקשות לפתיחת מקצוע מוגבר לבגרות בחינוך גופני 5 יח"ל בחירה מתרבות כללית – 30 באפריל מידי שנה.
 ח. בנוס במקצוע המוגבר בחינוך גופני.

11. אליפויות עולם לבתי ספר בשנה"ל תש"פ

כדוריד – סרביה
 כדורעף – ברזיל
 קט רגל – צרפת
 מרוצי שדה – סלובקיה

12. איסור כניסת איגודי ספורט לבתי הספר

לאחרונה הגיעו פניות ותלונות על מקרים בהם איגודי ספורט פועלים בתוך בתי ספר בניגוד להוראת חוזר מנכ"ל האוסרת זאת באופן מפורש.

להלן ציתות סעיף 7 מחוזר מנכ"ל תשע"ז/12(א), כה' באב תשע"ז, 17 באוגוסט 2017:

"אין לאפשר בשום מקרה כניסה לבתי הספר ולגני הילדים של גופי ספורט, אגודות ספורט או כל גורם העוסק בספורט לצורך הדגמה, מיון תלמידים או הפעלתם במהלך השוטף של הלימודים".

על מנהלי בתי הספר להקפיד על הוראה זו !

13. חינוך וספורט ימי

א. רקע כללי:

החינוך והספורט הימי נלמד ב - 13 בתי ספר ייעודיים שהוקמו למטרה זו, וממוקמים לאורך חופי ישראל. המורה לחינוך ולספורט ימי הינו מורה מוסמך בכיר לחינוך גופני בעל תואר B.Ed. אשר בנוסף לכך התמחה והוסמך להוראת החינוך והספורט הימי. בתי הספר לחינוך ולספורט ימי מוזנים בתלמידים מבתי הספר הכלליים. המנהלים והמורים בבתי הספר לחינוך ולספורט ימי ובבתי הספר הכלליים המזינים אותם פועלים בשיתוף פעולה ליצירת חוויה חינוכית ולימודית משמעותית.

ב. רציונל:

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

החינוך והספורט הימי הינו נושא הוראה ייחודי בחינוך הגופני. במסגרת השיעורים בחינוך ובספורט הימי רוכשים התלמידים ידע, מיומנויות וניסיון בהשטת כלי שיט באופן עצמאי, כחלק מצוות או כמפקדים. כמו כן, הם לומדים להתגבר על תקלות לפעול בתושייה תוך תגובה מהירה ולפתח אומץ לב. מכאן ששיעורי החינוך והספורט הימי מאפשרים לתלמידים הזדמנויות לרכוש ולהציג כישורים שאינם באים לידי ביטוי בחיי היום יום של בית הספר.

ג. תרומת הלמידה בחינוך ובספורט הימי:

תרומת הלמידה בחינוך ובספורט הימי מתבטאת בממדים הבאים: הגופני, החברתי, הרגשי והידע וההבנה. היא מאפשרת שיפור במרכיבי הכושר הגופני כחלק מערך השמירה על אורח חיים פעיל ובריא, מאפשרת העצמה של תחושת המסוגלות והביטחון העצמי, מעודדת פיתוח מערכת ערכים כמו; נטילת אחריות אישית והדדית, שיתוף פעולה, משמעת עצמית, אמינות איפוק והתגברות על פחדים.

ד. אוכלוסיית הלומדים:

לימודי החינוך והספורט הימי מיועדים לתלמידי כיתות ה' - י"ב של בתי הספר מהחינוך הרגיל ומבתי"ס לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים.

ה. מרחב הלמידה:

מרחב הלמידה ייחודי לכל ביה"ס לחינוך ולספורט ימי, בהתאם לתנאי החוף שבו הוא ממוקם, משטר הרוחות ותנאי הים השונים. ההבדלים באופי מרחב הלמידה משפיעים על תכני ודרכי ההוראה בבתי הספר השונים.

ו. תכנון הוראה:

מדובר בתכנון אישי של כל מורה כנגזרת מתוכנית הלימודים תוך הגדרת מטרות, יעדים ודגשים בטיחותיים ובהתאם למרחב הלמידה ואופי אוכלוסיית הלומדים.

ז. ארגון הלמידה:

הלמידה מתבצעת בקבוצות של עד 10 תלמידים למורה. מספר שיעורי החינוך והספורט הימי נע בין 16-18 שיעורים כפולים במהלך סמסטר אחד לפחות, בתכנית הבסיסית.

ח. נושאים מרכזיים מתכנית הלימודים בחינוך ובספורט הימי:

בטיחות בסביבה הימית, חתירה בכלי שיט קטנים וגדולים, שיט מפרשים בכלי שיט קטנים וגדולים, חבלים וקשרים, שיעורים עיוניים בנושאי חתירה, מפרשנות ובושאים משלימים, דוגמת: החי והצומח בסביבה הימית, מבנה קרקעית הים, תופעות טבע, זיהום ים, מזג האוויר, הספורט ההישגי הימי, הספורט הימי כמרכיב בתרבות הפנאי ונופש, סווג כלי שיט, חוקי הדרך בים, בטיחות בים ומצבי מצוקה, הים כמשאב טבע ועוד.

רמה 1: תכנית הלימודים הבסיסית, מיועדת לתלמידי כיתות ה'-ז'. כוללת חשיפה לחינוך ולספורט הימי, התלמידים מתנסים במגוון כלי שיט קטנים וגדולים.

רמה 2: לימודים מתקדמים, מיועדת לתלמידי כיתות ח'-י'. במסגרת לימודי ימאות מתקדמים, כיתות ספורט, פרויקטים במדעי הים והסביבה, השכלה כללית ופרויקטים ייחודיים אחרים. כוללת העמקה ושיכלול הידע הנלמד, העלאת רמת מיומנויות השיט, הידע התיאורטי, שיפור היכולת למלא תפקידים ושליטה אישית וחברתית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

רמה 3: מיועדת לתלמידי כיתות י"ב. במסגרת מקצוע מוגבר לבגרות ב 5 יח' לימוד בחינוך הגופני ובמגמות ללימודי ימאות מתקדמים. בהתאם למסלול, התלמידים מתמקצעים ומרחיבים את הידע המקצועי המעשי והעיוני בנושאי השיט התחרותי, הפיקוד, ההדרכה ועוד. במסלולים אלו קיימת האפשרות להוצאת רישיון משיט מפרשית וסירת מנוע, מטעם משרד התחבורה. וקורס מדריכי שיט.

ט. אירועי חינוך וספורט ימי:

מתקיימים שני אירועי ספורט ימי ארציים המיועדים לנבחרות מייצגות של תלמידים מבתיה"ס לחינוך ולספורט ימי וימי ספורט ותחרויות שיט פנים בית ספרים. מפגש ארצי בחתירה בקיאקים: בו מתחרים תלמידים מכיתות ה' - ח', בחתירה בקיאק יחיד וזוגי במגוון מקצים: חתירה למרחק 100 מ' קיאק יחיד וזוגי, מקצה שליחים, חתירה במסלול סללום וחתירה קבוצתית. מפגש ארצי בשיט מפרשיות: בו מתחרים תלמידים מכיתות ה' - ז' במפרשיות מדגם אופטימיסט לשיט יחיד ובמפרשית מדגם סנונית לצוות שייטים. ימי ספורט ימי ותחרויות שיט: בתיה"ס לחינוך וספורט ימי מקיימים ימי ספורט ותחרויות שיט לתלמידי החינוך והספורט הימי במסגרת לימודיהם.

י. פיתוח מקצועי למורים ולמנהלים בחינוך ובספורט הימי:

בנוסף להשתלמויות בחינוך הגופני עומדות לרשות המורים לחינוך ולספורט ימי מסגרות פיתוח מקצועי ארציות ייעודיות דרך מרכזי הפסג"ה בנושאים: חינוך לערכים בחינוך ובספורט הימי, ידע והבנה בחינוך הימי ופיתוח מקצועי, כלים לניהול בתיה"ס לחינוך ולספורט ימי.

14. התמחות בהוראת החינוך הגופני

לקראת שנת ההתמחות בשנת הלימודים תש"פ

א. חובת התמחות בהוראה:

ההתמחות בהוראה (סטאז') מתבצעת בשנת העבודה הראשונה במערכת החינוך, והיא **חובה** על כל בוגרי המסלולים ללימודי תעודת הוראה. ניתן להשתלב בהתמחות החל משנת הלימודים האחרונה לתואר ולתעודת ההוראה. על כל מתמחה להצטייד **באישור מתאים** ממוסד ההכשרה לצורך השיבוץ במערכת החינוך. פטורים מהתמחות הם עובדי הוראה קבועים במערכת החינוך, או בעלי ותק של 5 שנים בהוראה.

ב. מקום העבודה בשנת ההתמחות:

ככלל, ההתמחות בהוראה תיעשה בשכבת הגיל ובמקצועות ההוראה שהמתמחה הוכשר בהם להוראה. **על כל מועמד להתמחות בחינוך גופני לפנות למפקחי החינוך הגופני לשם מציאת משרת הוראה בהתאם להכשרתו.**

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

ההתמחות בהוראה היא עבודה במערכת החינוך בהעסקה ישירה של משרד החינוך או ע"י בעלויות בשעות המדווחות למשרד החינוך. ההתמחות בהוראה תוכר גם במסגרת תכנית לימודים נוספת (תל"ן), אך ורק בהתאם לרשימת מסגרות תוספתיות מאושרות שתפורסם [באתר האגף](#). להתמחות בהוראה.

ג. משך ההתמחות:

משך ההתמחות שנת לימודים אחת, אם לא הוצע למתמחה שיבוץ לשנת לימודים מלאה – תוכר גם התמחות אם הועסק ששה חודשי עבודה מלאים באותה השנה, בהיקף הנדרש להתמחות. המועד האחרון לכניסה להתמחות, לצורך עבודה בטווח של ששה חודשים לפחות, הוא 20 בדצמבר בכל שנה. ניתן גם לפצל את ההתמחות לשתי תקופות העסקה של שלושה חודשים כל אחת לפחות, באותה שנה, לא תוכר להתמחות תקופת העסקה של הקצרה משלושה חודשים.

ד. היקף משרה להתמחות:

היקף משרה להתמחות הוא שליש משרה לכל הפחות. באחריות המתמחה לוודא מראש כי משרתו היא בהיקף של שליש משרה לכל הפחות, אם יתברר בהמשך כי לא מדובר בשליש משרה – לא תוכר שנת ההתמחות.

ה. מתמחים ברפורמת "אופק חדש":

בהסכם "אופק חדש" – שליש משרה הוא היקף של 12 שעות שבועיות (כולל שעות פרטני ושהיה). העסקה בהיקף הקטן משליש משרה - לא יכולה להיחשב כהתמחות.

טבלת התפלגות המשרה ברפורמת "אופק חדש" בבתי ספר:

היקף העסקה	100%	70%	50%	33% למתמחה
שעות פרונטאליות	26	18	13	8-7
שעות פרטניות	5	4	2	2
שעות שהיה	5	3	3	2-3
סה"כ שעות	36	25	18	12

ו. מתמחים ברפורמת "עוז לתמורה":

בהסכם "עוז לתמורה" - שליש משרה הוא היקף של 13.5 שעות שבועיות. העסקה בהיקף הקטן משליש משרה, לא יכולה להיחשב כהתמחות.

טבלת התפלגות המשרה ברפורמת "עוז לתמורה" בבתי הספר:

היקף המשרה	100%	75.00%	50.00%	33.75% לצורך התמחות
שעות פרונטאליות	24	18	12	8
שעות פרטניות	6	4.5	3	2
שעות תומכות הוראה	10	7.5	5	3.5
משך הנוכחות השבועית בבית הספר	40	30	20	13.5

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

מי שלא השתלב באחת הרפורמות ומועסק במסגרת תוספתית מאושרת להתמחות:
 היקף שליש משרתו בהוראה: 10 שעות הוראה ביסודי ובקדם יסודי, ו-8 שעות הוראה בעל יסודי.

ז. טופס כניסה להתמחות:

מיד עם מציאת משרת ההוראה, על מתמחה למלא את טופס הכניסה להתמחות באופן **מקוון**. **מתמחה בחינוך גופני חייב להשתתף בסדנת התמחות במכללה לחינוך גופני בלבד**. יירשם באמצעות הטופס הנמצא **באתר המכללה לחינוך גופני**.

ח. סדנת ההתמחות בהוראה, סדנת הסטאז':

בשנת ההתמחות חייב המתמחה להשתתף בסדנה של תמיכה, העצמה והתפתחות מקצועית - סדנת התמחות (סטאז'). **חובת המתמחה להשתתף בסדנה לאורך כל השנה, באחת מן המכללות לחינוך גופני בלבד**. קבלת הרישיון מותנת גם בעמידה בהצלחה בדרישות הסדנה.

ט. ליווי על ידי חונך

מיד עם השיבוץ על כל מתמחה לקבל ליווי של מורה חונך, שיוצמד ע"י מפקח/ת לחינוך גופני. **מורה חונך למתמחה בבית הספר הוא עובד הוראה בתפקיד מורה לחינוך גופני, המועסק בסגל בית הספר בו מועסק המתמחה או בכ"ס אחר**.

י. תפקידי החונך

1. חונך את המתמחה במהלך שנת ההתמחות ומספק לו תמיכה בתחומים:
 - 1.1 המקצועי – הכרת תכניות הלימודים, התמודדות עם ניהול כיתה, פיתוח חשיבה רפלקטיבית מקצועית, התנסות בדרכי הערכה מגוונות ועוד.
 - 1.2 הרגשי – טיפוח דימוי עצמי מקצועי, סיוע במצבים של תחושת בדידות או תסכול, סיוע בבניית אמון בין המתמחה לבין סגלי ההוראה, הלומדים וההורים.
 - 1.3 המערכתי – הכרות עם נהלי המערכת, הזכויות והחובות של המתמחה והבטחת השתלבותו בצוות.
2. מהווה כתובת עבור המתמחה להיוועצויות דחופות, לתמיכה ולפתרון בעיות שנוצרות במהלך העבודה, עם תלמידים, עם הורים ועם אנשי הצוות.
3. שותף בתהליך ההערכה של המתמחה על שני שלביו: שלב הערכה מעצבת באמצע השנה ושלב ההערכה המסכמת לקראת סיום השנה, לקראת קבלת רישיון לעיסוק בהוראה.

יא. דרכי העבודה של החונך

1. קיום מפגש שבועי אישי קבוע ורציף של שעה עם המתמחה, בזיקה לעבודתו ולנושאים החינוכיים אליהם הוא נחשף במהלך עבודתו.
2. צפייה בשיעורי המתמחה, שני שיעורים לכל הפחות בכל מחצית של שנת הלימודים, בתיאום מראש עם המתמחה, וקיום שיחת משוב לאחר כל תצפית. החונך יתעד את התצפיות ואת שיחת המשוב ויביאם לידיעת המתמחה, כמו כן ישמור אותן כעדויות תומכות להערכה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

3. יצירת קשר עם מנהל בית הספר, בעלי תפקידים וכלל הצוות לפיתוח תרבות קליטה מיטבית למתמחים במערכת החינוך.
- יב. י"ב. התנאים הנדרשים על מנת לשמש כחונך
1. **מורה בעל תעודת הוראה ורישיון לעיסוק בהוראת החינוך הגופני.**
 2. בעל ותק של ארבע שנים לפחות בהוראה.
 3. מורה בפועל, המועסק ע"י משרד החינוך או הבעלות ואינו בשבתון או בפנסיה
 4. בעל גישה חיובית לקליטת עובדי הוראה חדשים, מתוך רצון להעצים עמיתים להצלחה בהוראה.
 5. בוגר קורס להכשרת "חונכים ומלווים" מאחד המוסדות האקדמיים להכשרת מורים או משתתף במקביל לעבודתו כחונך, בקורס להכשרת "חונכים ומלווים" באחד המוסדות האקדמיים להכשרת מורים.
- יג. תגמול החונך
- גמול חונכות ב"אופק חדש" וביעוץ לתמורה":
1. חונכות של מתמחה אחד: 2.4% מהשכר המשולב.
 2. חונכות של שני מתמחים. כל אחד בשעת חונכות נפרדת. 4.8% מהשכר המשולב.
 3. חונכות של שלושה מתמחים. כל אחד בשעת חונכות נפרדת, בתוספת מפגשים משותפים לקבוצת החדשים: 7.2% מהשכר המשולב.
- יד. הערכת המתמחה:
- שתי הערכות יבוצעו במהלך השנה:
- הערכה מעצבת - הערכת אמצע שנה (בחודש ינואר) והערכה מסכמת (במהלך חודש מאי). הערכה המעצבת תיעשה ע"י השותפים להערכה - המתמחה, מנהל בית הספר והחונך. **ההערכה המסכמת תיעשה על ידי ועדה בראשות מפקח חינוך גופני ומנהל/ת.**
- נתוני ההערכה ייקלטו במערכת מקוונת.
- הערכה היא הקובעת אם המתמחה עבר בהצלחה את שנת ההתמחות.
- טו. רישיון לעיסוק בהוראה:
- התנאים לקבלת רישיון הם: **זכאות לתעודת הוראה בחינוך גופני (B.E.D), אישור השתתפות בסדנת התמחות, והצלחה בהערכה המסכמת בתום שנת ההתמחות.**
- המתמחה ישלח האישורים הרלוונטיים אל אגף בכיר לכוח אדם בהוראה, לצורך קבלת רישיון לעיסוק בהוראה. הרישיון ישלח אל עובד ההוראה בדואר. מתמחה שהומלץ בהערכה המסכמת לשנת התמחות נוספת לא יוכל לקבל רישיון לעיסוק בהוראה ויהא עליו לחזור על שנת ההתמחות כולל סדנה.
- מתמחה שנכשל בהערכה המסכמת להתמחות לא יוכל לקבל רישיון לעיסוק בהוראה.
- טז. ט"ז. פיתוח מקצועי חובה לעובדי הוראה אחרי שנת ההתמחות
- בשנה שלאחר ההתמחות, על המורים להירשם לקורס **חובה**, המיועד לעובדי הוראה חדשים אחרי שנת התמחות, והוא כולל מפגשים קבוצתיים וליווי אישי. הקורס מיועד רק למי שעוסק בהוראה באותה השנה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

היקף הקורס: 30 שעות - מוכר לקידום במתווה הפיתוח המקצועי. בנוסף לקורס - כל מורה חדש מלווה על ידי "מורה מלווה" בהיקף של 20 שעות ליווי אישי.

קורס זה הוא חובה ויש לתאם עם המפקח על החינוך הגופני את בחירת המלווה. המלווה יכול להיות המורה החונך

משנת ההתמחות.

יש להירשם לקורס זה באחת מהמכללות לחינוך גופני.

הרישום לקורס ייעשה אצל רכז הקורסים למורים חדשים במכללות לחינוך גופני.

להלן קישור לאתר "סטאג'קל" – [/https://stagkal.co.il](https://stagkal.co.il)

מידע נוסף קיים באתר אגף התמחות וכניסה להוראה, בכתובת:

<http://www.education.gov.il/staj>

15. זקור על שנת הלימודים תשע"ט

ליגת הישיבות התיכוניות ובתי הספר העל יסודיים בחמ"ד - כדורסל תלמידים תשע"ט ביום חמישי כ"א באדר ב', 28/03/19, נערך אירוע גמר אליפות החמ"ד בכדורסל לתלמידים באולם תיכון עירוני ט' בתל אביב לעיני כ- 300 צופים, והוכתרה בפעם השנייה אלופת החמ"ד. 26 מוסדות חינוך מהחמ"ד מרחבי הארץ נפגשו ונאבקו על התואר אלוף ליגת החמ"ד תשע"ט המוסדות שנרשמו הינן מכלל רחבי הארץ ממעלות וטבריה בצפון ועד אשדוד בדרום. השלב הראשון של האליפות התקיים על פי ארבעה אזורים גיאוגרפים: מרכז, צפון, דרום וירושלים. בכל אזור התקיימו משחקים בין הקבוצות השונות אשר התמודדו על כרטיס עלייה לבית הגמר הארצי. המשחקים שוחקו על פי תקנון החינוך הגופני והשיפוט התבצע על ידי שופטי איגוד הכדורסל. במהלך השנה התקיימו משחקים באולמות ספורט במוסדות השונים ברחבי הארץ כאשר לכל משחק הגיעו עשרות אוהדים אשר יצרו תחושה של "ליגת העל". למשחק הגמר העפילו הישיבה התיכונית גבעת שמואל ותיכון הימלפרב, ירושלים. משחק הגמר התאפיין במשחק צמוד ומותח אשר הוכרע במהפך בדקות האחרונות שבהם תיכון הימלפרב הצליח לנצח 60-55. תיכון הימלפרב הוכתר כאלוף ליגת החמ"ד וזו השנה השנייה שברציפות. ראוי לציין את התנהגותו למופת של קהל ישיבת גבעת שמואל, אשר עודד לכל אורך המשחק באופן ראוי ומכובד. ברכות לשחקן המצטיין של הגמר נבחר: יובל שניידרמן מתיכון הימלפרב, ירושלים כיבדו בנוכחותם: גיא דגן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני, ד"ר אברהם ליפשיץ, ראש מנהל החמ"ד, סגניתו, אתי אורלב ומפקחי החינוך הגופני והחמ"ד מהמחוזות השונים.

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח היום פעיל ובריא

ליגת האולפנות בחמ"ד -

השנה התקיימה לראשונה בתולדותיה אליפות האולפנות בחמ"ד בכדורסל לתלמידות 5 קבוצות של אולפנות ותיכונים לבנות מהחמ"ד החלו את מסען לעבר הגביע הנכסף. בשלב הראשון שלב הבתים שיחקו התלמידות בליגה פנימית עד להגעת שתי קבוצות לשלב הגמר.

שלב הגמר עלו אולפנת זבולון ראש העין ואולפנית ישורון פתח תקוה משחק הגמר התקיים בתאריך כ"ג אייר תשע"ט 28/05/19 באולם בית ספר רמב"ם בראש העין.

כ 200 צופות הגיעו למשחק ועודדו את השחקניות. המשחק היה צמוד לכל אורכו כאשר בכל הרבע האחרון תוצאת המשחק נעה 2 נק' הפרש לכל כיוון.

תוצאת הסיום בקרב המותח הייתה 67-69 לקבוצת אולפנת ישורון פתח תקוה, אשר הוכרזה כאלופת ליגת החמ"ד לתלמידות, הראשונה בהיסטוריה.

לשחקנית המצטיינת נבחרה: מיטב פינקלשטיין אשר קלעה 45 נק' במשחק.

נעמה שפיר בוגרת החמ"ד הייתה אורחת הכבוד במשחק וברכה בתחילת המשחק את השחקניות ובסיום חילקה מדליות וגביעים עם שאר המכובדים.

נכחו באירוע: ד"ר אברהם ליפשיץ ראש מנהל החמ"ד, גיא דגן המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני. לימור דוד מפקחת מחוז המרכז.

טקס הענקת הפרס הארצי בחינוך הגופני לשנה"ל תשע"ח

ביום ב' א' בשבט תשע"ט, 7 בינואר 2019, התקיים במשכן העירוני למוסיקה ואמנות ברעננה,

טקס הענקת הפרס הארצי בחינוך הגופני לשנה"ל תשע"ח.

C:\Users\osnat\Desktop\mafmar_2020.docx

המען למכתבים: רחוב השלשה מס' 2 בניין מושקוביץ ת"א, מיקוד 61092
 טלפון: 03-6896136 ; פקס: 03-6896135/759

אתר האינטרנט: [E-mail: ofersh@education.gov.il](mailto:ofersh@education.gov.il) www.education.gov.il/pe

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

פרס החינוך הגופני נועד להוקיר את מנהלי בתי הספר והמורים לחינוך גופני המצטיינים שמגלים יוזמה, מסירות ומצוינות בפעולותיהם ותורמים באופן משמעותי לקידום החינוך הגופני בבית ספרם בפרט ובמערכת החינוך בכלל, מקיימים חינוך גופני ברמה גבוהה למען תלמידי ישראל, מהווים דוגמא ומופת ומודל לחיקוי ומציבים רף גבוה למורים לחינוך גופני ולמנהלי בתי ספר השואפים ללכת בעקבותיהם.

הטקס הארצי היווה סיום להליך ארוך שארך למעלה משנה, חברי מועצת המפקחים על החינוך הגופני אשרו את תקנון פרס החינוך הגופני והקול קורא יצא אל כל בתי הספר במערכת החינוך, ממשרדו של המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני, גיא דגן בתחילת שנה"ל תשע"ח. הוגשו המלצות במחוזות השונים על ידי גורמי חינוך שונים, למפקחים על החינוך הגופני. בכל מחוז הוקמה ועדה שריכזה את המלצות בדקה את המועמדים וקבלה החלטות על הזוכים המחוזיים בשתי קטגוריות: "מורים לחינוך גופני מצטיינים", "בתי ספר מצטיינים". כל מחוז המליץ על שני מועמדים מבין הזוכים במחוזות בכל קטגוריה כמועמדים לפרס הארצי. במהלך שנה"ל תשע"ח הוענקו הפרסים לזוכים ברמה המחוזית, בטקסים מכובדים שצוותי הפיקוח על החינוך הגופני קיימו במחוזות. לקראת סוף שנה"ל תשע"ח, סיירו נציגי הוועדה הארצית בבתי"ס המומלצים ואצל המורים לחינוך גופני המומלצים לשם קבלת החלטות על הזוכים הראויים ביותר לקבלת הפרס הארצי. בסוף שנה"ל תשע"ח פורסמו הזוכים בפרס הארצי בשתי הקטגוריות, להלן הזוכים:

בתי ספר מצטיינים:

- **בי"ס "נילי", "ישוב נילי, מטה בנימין**
- **בי"ס "כרמל זבולון", "קיבוץ יגור**
- **בי"ס לחינוך מיוחד "אגם", "רעננה**
- **בי"ס "אלזהראא", "טייבה**
- **בי"ס "הרצל", "בת-ים**
- **בי"ס עירוני "מקיף א", "אשקלון**
- **בי"ס "גבים", "באר-שבע**

מורים לחינוך גופני מצטיינים:

- **מר ידידה צונץ, ישיבת בני עקיבא "נתיבות חיים", ירושלים**
- **גב' ניצה טיבי, בי"ס יסודי "יחד", גבעת אלה**
- **גב' איילת כספי, בי"ס יסודי "אלונים", פרדס חנה כרכור**
- **מר שי שליפר, בי"ס ממ"ד יסודי "שכטרמן", כפר יעבץ**
- **ד"ר מירי שחף, בי"ס ממ"ד יסודי "עמיטל", פתח-תקוה**
- **גב' רות עמר, בי"ס תיכון מקיף אורט, ערד**

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

בקטגוריית "יקיר" החינוך הגופני על מפעל חיים נבחר מר אברהם זוכמן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני לשעבר.

הטקס הארצי המתקיים אחת לשלוש שנים, התקיים ברעננה במעמד:

מר שמואל אבואב, מנכ"ל משרדנו, מר חיים ברוידא, ראש עיריית רעננה, גבי דליה פניג, ס. יו"ר המזה"פ, מר גיא דגן, המפמ"ר והממונה על החינוך הגופני ופרופ' סימה זך, יו"ר ועדת המקצוע בחינוך הגופני.

הטקס היה מכובד ומרשים מאוד וכלל קבלת פנים נאה וטעימה, דברי ברכה של מנכ"ל משרדנו, ראש עיריית רעננה והמפמ"ר והממונה על החינוך הגופני. כמוכן, שירה של בני נוער מרעננה ומופעי התעמלות של מתעמלי רעננה.

[להלן קישור לסרטון "החינוך הגופני במערכת החינוך" שהוצג בטקס](#)

ספורט בתי הספר ברמה העולמית

שליחת משלחות בתי ספר לאליפויות עולם של בתי הספר תורמת להעלאת המוטיבציה של התלמידים להתמודד באליפויות הארציות על מנת להגיע למעמד ייצוג המדינה באליפויות העולם של בתי הספר, תוך מתן שימת לב על חינוך באמצעות ספורט בתי הספר. נוכחות משלחות ישראל באליפויות אלה הינו אינטרס לאומי ממדרגה ראשונה, בשל העובדה שתלמידינו משגררים את המדינה באופן האמתי, הטוב והמוצלח ביותר.

נבחרות בתי הספר שייצגו אותנו באליפויות עולם של בתי הספר בשנה"ל תשע"ט

<u>הנבחרת</u>	<u>הענף והמדינה</u>	<u>הישג מיוחד</u>
תיכון חדש ת"א – תלמידים	כדורסל - יוון	מדליית זהב!
הגימנסיה הריאלית – ראש"צ תלמידות	כדורסל - יוון	
תיכון העמק המערבי – תלמידים	ניווט תחרותי - אסטוניה	
תיכון הכפר הירוק – תלמידות	ניווט תחרותי - אסטוניה	

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 הפיקוח הארצי על החינוך הגופני
חינוך גופני - לאורח חיים פעיל ובריא

הישג מיוחד	הענף והמדינה	הנבחרת
	אתלטיקה קלה - קרואטיה	תיכון קריית שרת חולון – תלמידים
	אתלטיקה קלה - קרואטיה	תיכון קריית שרת חולון – תלמידות
	שחייה - ברזיל	תיכון מוסינזון הוד השרון - תלמידים
	שחייה - ברזיל	תיכון מור מכבים רעות – תלמידות

”בקיוון הנכון” – הכנס המקוון של המזכירות הפדגוגית

ביום ג' 14 במאי 2019 בין השעות 15:00 – 18:00 נערך הכנס המקוון השנתי של המזכירות הפדגוגית שכונה השנה ”הכנס בקיוון הנכון”. בכנס הוגשו הרצאות טד בנושאים פדגוגיים שונים והתקיימו תערוכה ותחרות כרזות של תחומי הדעת השונים. התחרות כללה קרוב ל 40 כרזות שונות כאשר כרזת החינוך הגופני זכתה במקום החמישי המכובד ובשי בדמות מקרן למחשב עבור המפמ”ר והממונה על החינוך הגופני, גיא דגן.

מצורפת בזאת כרזת החינוך הגופני:

